

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти

на засіданні кафедри спеціальної освіти
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № _1_ від_28.08..2025 р.)

Завідувач кафедри _____ М. Породько.

**Силабус з навчальної дисципліни « Вступ до спеціальності та академічна
доброчесність»,
що викладається в межах ОПП Корекційна психопедагогіка
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності А 2 Спеціальна освіта**

Львів 2025 рік

Назва дисципліни	Вступ до спеціальності та академічна доброчесність
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7,
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 016 Спеціальна освіта
Викладачі	Фалинська Зоряна Зенонівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти факультету Педагогічної освіти.
Контактна інформація викладача	ел. пошта: falynskazz@ukr.net
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Четвер 13.00 – 14.30 (кафедра спеціальної освіти, вул. Туган-Барановського, 7)
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Курс «Вступ до спеціальності та академічна доброчесність» призначено для бакалаврів першого року денної та заочної форми навчання. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: сучасна система організації навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, особливості роботи спеціального педагога з особами з особливостями психофізичного розвитку.

<p>Коротка анотація дисципліни</p>	<p>Дисципліна «Вступ до спеціальності та академічна доброчесність» є нормативною дисципліною з спеціальності <u>016 Спеціальна освіта</u> для освітньої програми <u>Логопедія</u>, яка викладається в <u>1</u> семестрі в обсязі <u>3</u> кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Мета курсу: викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є засвоєння студентами знань про сутність та особливості діяльності спеціального педагога, ознайомлення з основними компетенціями спеціального педагога, логопеда, особливостями професійно-педагогічної комунікації, структурою закладу вищої освіти, видами навчальних занять у ЗВО, особливостями самостійної та наукової роботи студентів, формування уміння вчитися, потягу до самоосвіти та самовиховання протягом життя. Ознайомлення з категоріями осіб, що є в сфері професійної діяльності спеціального педагога.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: науково-методичний посібник / Науковий редактор О.Л. Кононко. – К. : редакція журналу «Дошкільне виховання», 2003. – 243 с. 2. Колишкін, О. В. Корекційна освіта. Вступ до спеціальності [Текст] : навчальний посібник / О. В. Колишкін. – Суми : Університетська книга, 2013. – 392 с. 3. Логопедія. Підручник. За ред.. М.К.Шеремет. – К.: Видавничий Дім «Слово». -2010. - 376 с 4. Миронова С.П. Основи корекційної педагогіки. Навчально-методичний посібник. — Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. — 263 с. . 5. Сак Т.В. Особлива дитина: Від народження до 6 років: Поради батькам.-К.:Літера ЛТД, 2008.-144 6. Синьов М.В., Коберник Г.М. Основи дефектології. Навч. посібник.— К.: Вища шк., 1994.— 143 с. ISBN 5-11-004239-X. 7. Синьов В.М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: [підручник] / Віктор Миколайович Синьов. – Частина I – Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. – 238 с. 8. Спеціальна педагогіка: [понятійно-термінологічний словник] / За ред. акад. В.І. Бондаря. – Луганськ: Альма-матер, 2003. – 436 с. 9. Фіцула М. Вступ до педагогічної професії: Навч. посіб. – Т.: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 168 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до спеціальності: Навчально-методичний посібник /За ред. Н.І. Яковець. – Ніжин: вид-во НДПУ, 2003. – 89с.

	<p>2. Довідник учителя-логопеда / [авт.-упор. С. М. Лупінович] – Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 112 с.</p> <p>3. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки [текст]: підручник / З. М. Шевців – К. :«Центр учбової літератури», 2016. – 248 с</p> <p>Інтернет-ресурси:</p> <p>1. Електронна бібліотека. – Режим доступу: http://el-biblioteka.at.ua.</p> <p>2. Електронна бібліотека. – Режим доступу: http://books.tr200.net.</p> <p>3. Електронна бібліотека. – Режим доступу: https://stud.com.ua</p> <p>4. Електронна бібліотека – Режим доступу: https://pidruchniki.com.ua</p> <p>5. Наукова періодика України (журнали та збірники наукових праць). – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc%5FGum/Vlush</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p><u>32</u> годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи (для студентів денної форми навчання)</p> <p><u>12</u> годин аудиторних занять. З них 6 годин лекцій, <u>6</u> годин практичних занять та <u>78</u> годин самостійної роботи (для студентів заочної форми навчання)</p>
<p>Набуті компетентності</p>	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми</p>

	<p>потребами.</p> <p>СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.</p> <p>СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p>
Очікувані результати навчання	<p>РН 1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.</p> <p>РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.</p> <p>РН 13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.</p>
Ключові слова	Корекційна педагогіка, спеціальна освіта, логопедія, олігофренопедагогіка, психокорекційна педагогіка, навчальний процес, заклади вищої освіти, особи з психофізичними порушеннями.
Формат курсу	Очний, заочний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)

Підсумковий контроль, форма	екзамен
Пререквізити	
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), виконання індивідуальних завдань, проєктів, практико-спрямовані завдання, методи активного навчання.
Необхідні обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40 (кожне семінарське заняття передбачає виконання системи завдань, адекватність та повнота розв'язання яких оцінюються максимально 5-ма балами. Кількість балів, що виставляється за семінарське заняття, враховує: відповіді студентів на проблемні питання за змістом теми; обговорення сутності та детермінації проблем спеціальної освіти. Здобувачі вищої освіти повинні бути готові до групового контролю на практичних заняттях (тестування, фронтальне опитування, дискусія); • контрольна робота: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10; • екзамен (тестовий) – 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що завдання самостійної роботи до кожної теми, виконані здобувачами вищої освіти, будуть їх оригінальними міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання запланованих видів навчальної роботи.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно</p>

	<p>в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, поточного програмованого контролю знань, оцінки умінь аналізувати проблемні ситуації. Водночас обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх запланованих видів навчальної роботи.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Практичні заняття: (40 балів) – 8 практичних по 5 бали, 1 практична – 5 балів за індивідуальну підготовку до практичного).</p> <p>МКР – (10 балів) – 2 модульні роботи по 5 балів</p>
<p>Питання до екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «спеціальна освіта» як педагогічна категорія 2. Загальні основи корекційної педагогіки. 3. Предмет, завдання, принципи корекційної освіти. 4. Зв'язок корекційної освіти з іншими дисциплінами. 5. Галузі корекційної педагогіки 6. Зміст і структура навчального плану «Спеціальна освіта». 7. Вища освіта України та Болонський процес 8. Навчальний процес у вищому навчальному закладі: мета, завдання, принципи 9. Структура вищої освіти в Україні 10. Форми організації навчання у ВНЗ 11. Система навчання у ВНЗ 12. Типи вищих навчальних закладів та їх структурні підрозділи. 13. Форми організації навчання у вищому навчальному закладі. 14. Система спеціальної освіти в Україні. 15. Система підготовки фахівців спеціальної освіти в Україні. 16. Модель діяльності сучасного корекційного педагога 17. Особливості професійної діяльності корекційного педагога в своїй роботі з дітьми. 18. Професіограма корекційного педагога. 19. Особливості педагогічної діяльності та професійної підготовки колекційного педагога. 20. Особливості написання курсових, бакалаврських та магістерських робіт з напрямку «Корекційна освіта». 21. Самостійна робота студентів у вищому навчальному закладі. 22. Особливості модернізації системи освіти відповідно до Болонського процесу.

23. Оцінювання навчальної діяльності студентів відповідно до 100-бальної системи.
24. Формування якостей особистості, професійно важливих для корекційного педагога
25. Зміст та основні функції корекційного педагога-дефектолога
26. Етичний кодекс корекційного педагога-дефектолога
27. Особливості виховної роботи у вищому навчальному закладі.
28. Специфіка професійної підготовки фахівця за спеціальністю «Спеціальна освіта» в сучасних умовах
29. Формування якостей особистості, професійно важливих для корекційного педагога
30. Категорії порушень розвитку, причини їх виникнення.
31. Причини виникнення порушень психофізичного розвитку.
32. Особливості процесу аномального розвитку.
33. Класифікація порушень психофізичного розвитку.
34. Особливості негативного впливу на розвиток дитини з боку батьків та дорослих.
35. Логопедія як самостійна галузь спеціальної педагогіки.
36. Особливості психофізичного та мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями зору.
37. Причини виникнення та класифікація порушень зорової функції.
38. Причини виникнення та класифікація порушень слухової функції.
39. Особливості психофізичного та мовленнєвого розвитку дітей із затримкою психічного розвитку.
40. Класифікація затримки психічного розвитку.
41. Коротка характеристика психофізичного та мовленнєвого розвитку дітей із порушенням інтелекту
42. Класифікація розумової відсталості.
43. Характеристика психофізичного розвитку дітей із порушеннями опорно-рухового апарату.
44. Класифікація порушень опорно-рухового апарату.
45. Особливості психофізичного розвитку дітей із комплексними порушеннями.
46. Психолого-педагогічна характеристика дітей з аутистичним спектром порушень.
47. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням опорно-рухового апарату
48. Характеристика дітей з порушенням опорно-рухового апарату
49. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням інтелекту
50. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням емоційно-вольової сфери
51. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням мовлення
52. Психолого-педагогічна характеристика дітей з сенсорними порушеннями
53. Освітні заклади для дітей дошкільного та шкільного віку із порушеннями мовлення.
54. Освітні заклади для дітей дошкільного та шкільного віку із розумовою відсталістю.
55. Освітні заклади для дітей дошкільного та шкільного віку із порушеннями опорно-рухового апарату.
56. Розкрити поняття: аномальні діти, афазія, слабозорі діти.
57. Розкрити поняття: глухі діти, афонія, затримка психічного розвитку.
58. Розкрити поняття: ідіотія, дистонія, розумова відсталість.
59. Розкрити поняття: олігофренія, тахілалія, тифлопедагогіка.

	<p>60. Розкрити поняття: сурдопедагогіка, дислалія, поліомієліт.</p> <p>61. Розкрити поняття: корекційна освіта, логопедія, ринолалія.</p> <p>62. Розкрити поняття: дизартрія, ідіотія, дитячий церебральний параліч.</p> <p>63. Розкрити поняття: заїкання, параліч, тифлопедагогіка.</p> <p>64. Розкрити поняття: сліпота, загальний недорозвиток мовлення, легкий ступінь розумової відсталості.</p> <p>65. Розкрити поняття: важкий ступінь розумової відсталості, афонія, емпатія.</p> <p>66. Розкрити поняття: психопатія,</p> <p>67. Розкрити поняття: аутизм, парез, глухота.</p> <p>68. Розкрити поняття: спеціальна освіта, туговухість, емоційно-вольові розлади.</p> <p>69. Розкрити поняття: навчальний план, тахілалія, дефектологія.</p> <p>70. Розкрити поняття: Болонський процес, дислексія, спеціальна психологія.</p> <p>71. Розкрити поняття: кредитно-модульно система, вроджені патології опорно-рухового апарату, туговухість.</p> <p>72. Розкрити поняття: фонетико-фонематичний недорозвиток мовлення, пренатальні причини, дислексія.</p> <p>73. Розкрити поняття: корекційна робота, постнатальні причини, корекційна педагогіка.</p> <p>74. Охарактеризувати поняття академічної доброчесності.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література,*** Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	<p>Тема 1. Загальні основи спеціальної педагогіки Система підготовки фахівців спеціальної освіти в Україні. Корекційна педагогіка, як наука, її мета і завдання. Основні поняття спеціальної освіти. Система підготовки фахівців з спеціальної освіти в Україні. Типи вищих навчальних закладів. Структурні підрозділи закладу вищої освіти</p>	Лекція, 2 год.	2, 6, 9	<p>Підготовка до практичного заняття. Історичний аспект дослідження проблеми. Особливості професії спеціальний педагог. Написати есе «Я в професії».</p>	1 тиждень
2.	<p>Тема 1. Науково-теоретичні засади спеціальної педагогіки</p>	Практичне заняття, 2 год.			2 тиждень
3	<p>Тема 2. Академічна доброчесність</p> <p>Актуальність теми в сучасній освіті та науці. Академічна доброчесність як основа якісної освіти та довіри до результатів навчання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття академічної доброчесності 2. Визначення (згідно із Законом України «Про освіту»). Основні принципи: чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність. 3. Основні складові академічної доброчесності <p>Дотримання правил цитування та уникнення плагіату. Коректне використання джерел інформації.</p> <p>Самостійність у виконанні завдань. Етичне ставлення у</p>	Лекція, 2 год.	9, 2		3 тиждень

	<p>науковій діяльності (дослідження, експерименти).</p> <p>4. Порухення академічної доброчесності</p> <p>Плагіат. Самоплагіат. Фальсифікація та фабрикація даних. Списування та використання заборонених допоміжних засобів. Купівля та продаж робіт. Нечесна поведінка під час оцінювання.</p> <p>5. Наслідки порушення академічної доброчесності</p> <p>Для студента (зниження оцінки, анулювання роботи, дисциплінарні заходи). Для викладача/науковця (втрата довіри, репутаційні ризики, позбавлення звань чи ступенів). Для закладу освіти (зниження рейтингу, санкції).</p> <p>6. Формування культури академічної доброчесності</p> <p>Роль викладача та адміністрації. Освітні програми з доброчесності. Розвиток навичок критичного мислення та самостійної роботи. Використання антиплагіатних систем.</p>				
4.	<p>Тема 2. Академічна доброчесність</p>	<p>Практичне заняття, 2 год</p>		<p>• Обговорення ключових понять</p> <p>Що таке академічна доброчесність? Основні принципи (чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність).</p>	<p>4 тиждень</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • Види порушень академічної доброчесності Плагіат, самоплагіат. Списування, фальсифікація, фабрикація даних. Нечесна поведінка під час навчання й оцінювання. • Практичні завдання <ul style="list-style-type: none"> • Аналіз кейсів (реальні або змодельовані ситуації порушення доброчесності). • Визначення видів порушення та можливих наслідків. • Міні-дискусія: «Чи завжди студент свідомо порушує доброчесність?». • Формування культури академічної доброчесності Пропозиції студентів щодо запобігання порушенням. Роль самостійної роботи та критичного мислення. Висновки студентів та викладача. Рефлексія: «Що нового дізнався? Як це вплине на моє навчання?». 	
5	<p>Тема 3. Категорії порушень розвитку, причини їх виникнення</p> <p>Поняття про порушення у розвитку. Причини виникнення</p>	Лекція, 2 год.	4, 6	Написати таблицю категорій дітей з порушеннями та вписати код відповідно до МКХ-10. МКХ-11	5 тиждень

	порушень психофізичного розвитку. Види класифікацій порушень психофізичного розвитку			Охарактеризувати поняття «норма».	
6	Тема 3. Види класифікацій психофізичного розвитку	Практичне заняття, 2 год Презентація, дискусія		Підготовка до модульного контролю	6 тиждень
7	Тема 4. Психолого-педагогічна характеристика дітей з сенсорними порушеннями. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням зору. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням слуху	Лекція, 2 год.	4, 6, 8	Опрацювати матеріали лекції 1. Виписати типи закладів де навчаються діти з порушенням зору 2. Виписати типи закладів де навчаються діти з порушенням слуху.	7 тиждень
8	Тема 4. Модульний контроль	Практичне заняття, 2 год..			8 тиждень
9	Тема 5. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням опорно-рухового апарату. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з ДЦП. Психолого-педагогічна характеристика дітей з захворюваннями опорно-рухового апарату.	Лекція, 2 год.	4, 6, 8	Розробити порівняльну таблицю причин виникнення порушень опорно-рухового апарату. Виписати типи закладів де навчаються діти з порушенням опорно-рухового апарату.	9 тиждень
10	Тема 5 Характеристика дітей з порушенням опорно-рухового апарату	Практичне заняття, 2 год.			10 тиждень
11	Тема 6 Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням інтелекту	Лекція, 2 год.	5, 6, 7	Опрацювати матеріали лекції. Розробити порівняльну таблицю характеристики дітей з інтелектуальними порушеннями. Виписати типи закладів де навчаються діти з порушенням	11 тиждень

				інтелекту.	
12	Тема 6. Характеристика дітей з порушенням інтелекту. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з інтелектуальними порушеннями.	Практичне заняття, 2 год. Індивідуальна робота, робота в малих групах, обговорення			12 тиждень
13	Тема 7. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням емоційно-вольової сфери. Класифікація та причини виникнення порушень. Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням емоційно-вольової сфери	Лекція, 2 год.	4, 5, 6, 7	Опрацювати матеріали лекції Виписати типи закладів де навчаються діти з порушенням емоційно-вольової сфери..	13 тиждень
14	Тема 7 Характеристика дітей з порушенням емоційно-вольової сфери	Практичне, 2 год. Робота в парах, дискусія.			14 тиждень
15	Тема 8 Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням мовлення. Класифікація та причини виникнення порушень Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушенням мовлення	Лекція, 2 год.	3, 4	Опрацювати матеріали лекції. Розробити порівняльну таблицю класифікацій мовлення. Виписати типи закладів де навчаються діти з порушенням мовлення	15 тиждень
16	Тема 8 Характеристика дітей з порушенням мовлення. Модульний контроль	Практичне, 2 год.			16 тиждень